

**SPRAWOZDANIE Z FUNKCJONOWANIA SYSTEMU
ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W SZKOŁACH
DOKTORSKICH UZ
w roku akademickim 2024/20245**

przygotowane przez
Komisję ds. Jakości Kształcenia w Szkołach Doktorskich

Uniwersytet Zielonogórski
listopad/grudzień 2025

1. Wprowadzenie

System Zapewniania Jakości Kształcenia w Szkołach Doktorskich Uniwersytetu Zielonogórskiego został wprowadzony Zarządzeniem nr 157 Rektora UZ z dnia 6 listopada 2023 r. aby umożliwić syntetyczny przegląd możliwie wszystkich aspektów kształcenia oraz łatwy i szybki dostęp organów Uczelni – w zakresie ich kompetencji – do gromadzonych i na bieżąco aktualizowanych informacji dotyczących oceny treści, środków, warunków, przebiegu i efektów kształcenia doktorantów w Szkołach Doktorskich.

Do tworzenia procedur, dokumentów oraz przeprowadzania ewaluacji jakości kształcenia została powołana Komisja ds. Jakości Kształcenia w Szkołach Doktorskich Zarządzeniem nr 179 Rektora UZ z dnia 19 listopada 2023 r. w składzie:

- 1) prof. dr hab. inż. Justyna Patalas-Maliszewska – prorektor właściwy ds. nauki,
- 2) dr hab. Maria Przybylska, prof. UZ – przewodnicząca,
- 3) dr Anna Pławiak-Mowna, prof. UZ – sekretarz,
- 4) prof. dr hab. inż. Marcin Witczak,
- 5) dr hab. Grażyna Gajewska, prof. UZ,
- 6) dr hab. Joanna Karczewska, prof. UZ,
- 7) dr hab. Ryszard Michalak, prof. UZ,
- 8) dr hab. inż. Sylwia Myszograj, prof. UZ,
- 9) dr Piotr Kapusta,
- 10) mgr Marcin Dudek – doktorant Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych i Społecznych,
- 11) mgr inż. Marcin Grabas – doktorant Szkoły Doktorskiej Nauk Ścisłych i Technicznych.

Komisja w tym samym składzie została powołana Zarządzeniem nr 159 Rektora UZ z dnia 25 listopada 2024 r.

2. Raport z ewaluacji procesu kształcenia w Szkołach Doktorskich w r.a. 2024/25 w Uniwersytecie Zielonogórskim

Ankietyzacja doktorantów, promotorów i kandydatów do szkół doktorskich odbyła się w dniach 22.10-5.11.2025, a badanie losów absolwentów w okresie 10.10-2.11.2025 r. Poszczególne ankiety zostały rozesłane do następujących grup respondentów:

- ANKIETA PROCESU REKRUTACJI DO SZKÓŁ DOKTORSKICH: tegoroczni kandydaci ubiegający się o przyjęcie do szkół doktorskich UZ;
- ANKIETA OCENY WARUNKÓW KSZTAŁCENIA W SZKOŁACH DOKTORSKICH: doktoranci od drugiego roku wzywz łącznie z tymi na przedłużeniach oraz absolwenci z ostatniego roku;
- ANKIETA EWALUACJI PROMOTORA/PROMOTORA POMOCNICZEGO: doktoranci od drugiego roku wzywz łącznie z tymi na przedłużeniach
- ANKIETA EWALUACJI DOKTORANTA: do wszystkich wyznaczonych promotorów

- **BADANIE LOSÓW ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW SZKÓŁ DOKTORSKICH:** do absolwentów z rocznika 2023.

Wnioski

Rekomendacje Komisji na podstawie wyników ankietyzacji zostały sformułowane i zamieszczone na końcu Raportu z ewaluacji procesu kształcenia w szkołach doktorskich w roku akademickim 2023/2024 w Uniwersytecie Zielonogórskim.

3. Sprawozdania z oceny procesu kształcenia w Szkołach Doktorskich.

Dyrektorzy obu szkół doktorskich złożyli terminowo roczne Sprawozdania z oceny procesu kształcenia w Szkole Doktorskiej.

ZAKRES DOSTOSOWANIA DO REKOMENDACJI ZAWARTYCH W RAPORT Z EWALUACJI PROCESU KSZTAŁCENIA SZKOŁACH DOKTORSKICH W ROKU AKADEMICKIM 2024/2025

Obie szkoły doktorskie wskazały na różne działania, które były reakcją na przeprowadzoną w roku 2023/2024 ankietyzację. Działania te polegały na:

– zmianach w zasadach rekrutacji:

- doprecyzowanie opisu kategorii dla kryteriów stosowanych do sporządzenia listy rankingowej (SDNiH i SDNŚiT),
- informacji o dostępie do wyników rekrutacji, sposobu przekazywania kandydatowi informacji o przyjęciu lub nieprzyjęciu (SDNiH i SDNŚiT),
- doprecyzowanie zapisów odnośnie wymaganych dokumentów: opinii o przydatności do pracy naukowej, potwierdzania znajomości języka angielskiego (SDNiH)
- doprecyzowanie etapów postępowania rekrutacyjnego (nieprzyjęcie do szkoły doktorskiej: ze względu na braki formalne, ze względu na nieuzyskanie minimum 10 punktów) oraz momentu uzyskania statusu doktoranta (ślubowanie) (SDNiH)

– podjęto działania zmierzające do dostosowania elektronicznego systemu rekrutacji do potrzeb szkół doktorskich i uzgodnienia z zasadami rekrutacji (SDNiH i SDNŚiT)

– przewidziano szkolenie w zakresie korzystania z usług Biblioteki UZ (SDNiH i SDNŚiT)

– przeprowadzeniu szkoleń na temat wyjazdów służbowych (w tym zagranicznych) oraz udziału w projektach (SDNiH i SDNŚiT)

– przygotowaniu informacji dla doktorantów odnośnie mobilności w ramach ERASMUS+ dostępnej na stronie szkoły (SDNiH i SDNŚiT)

– wprowadzeniu zmian w kartach przedmiotów w pozycji „Opis przedmiotu i efekty uczenia

się” (SDNŚiT)

- uzyskaniu przez doktorantów dostępu do systemu centralnego druku (SDNiH i SDNŚiT)
- zorganizowaniu spotkań podnoszących kompetencje promotorów (SDNiH i SDNŚiT)
- organizacji spotkania służącego podnoszeniu kompetencji promotorów (SDNiH i SDNŚiT)
- zmianie dwóch promotorów (SDNiH)
- przeprowadzeniu rozmowy dyrektora z jednym z doktorantów (SDNiH)
- zachęcaniu absolwentów szkół do wypełniania ankiet badania losów zawodowych absolwentów szkół doktorskich (SDNiH i SDNŚiT)

ZAKRES WYKORZYSTANIA WNIOSKÓW ZE SPOTKAŃ Z DOKTORANTAMI, NAUCZYCIELAMI AKADEMICKIMI I PRZEDSTAWICIELAMI SAMORZĄDU

W obu szkołach odbyły się spotkania: z doktorantami w tym z przedstawicielami samorządu oraz specjalne spotkania dla doktorantów I roku, z promotorami, przewodniczącymi komisji śródkresowych, z radami SDNiH i SDNŚiT.

Wnioski z tych spotkań zostały wykorzystane podczas wprowadzania zmian w programach kształcenia (zmiany opisane poniżej) i w regulaminach szkół.

W regulaminach zmiany dotyczyły:

- doprecyzowania i/lub skorygowania zapisów dotyczących: zadań dyrektora, zadań rady szkoły doktorskiej, praw i obowiązków doktoranta, warunków ukończenia kształcenia (wykreślono obowiązek złożenia raportu JSA), przebiegu oceny śródkresowej (m.in. dopuszczono przeprowadzanie posiedzenia komisji przy użyciu środków komunikacji elektronicznej);
- uzupełnienia zapisów dotyczące elementów IPB (wyjazdy w celach naukowych – w tym za granicę, znajomość języka obcego nowożytnego innego niż angielski)

ZAKRES ZMIAN W PROGRAMACH KSZTAŁCENIA

Zmiany w programie kształcenia dotyczyły:

- w SDNiH zmiany liczby godzin dla trzech przedmiotów i przesunięcia realizacji jednego przedmiotu;
- w SDNŚiT doprecyzowania i uszczegółowienia opisów w Tabeli V. Wykaz przedmiotów wraz z opisem, efektami uczenia się oraz sposobem ich weryfikacji w zakresie sposób weryfikacji efektów uczenia się i opisu przedmiotów i efektów uczenia się oraz w Tabeli VI. Harmonogram realizacji programu kształcenia w zakresie zmiany liczby godzin dla dwóch przedmiotów.

ZAKRES INNYCH DZIAŁAŃ PROJAKOŚCIOWYCH

Działania w zakresie dokształcania się przez dyrektorów obu szkół:

- udział w III Ogólnopolskiej Konferencji Szkół Doktorskich (AGH w Krakowie, 3-4 kwietnia 2025 r.)
- udział w comiesięcznych zebraniach z cyklu *Wyzwania zarządzania szkołą dokorską – spotkania przy kawie*, które się odbywają w formie wideokonferencji w ramach Ogólnopolskiego Porozumienia Szkół Doktorskich

Wnioski

Podjęte działania pokazują duże zaangażowanie dyrektorów obu szkół w doskonalenie kształcenia w szkołach doktorskich w zakresie: poprawy zasad rekrutacji i usprawnienia tej procedury, poprawy dokumentów regulujących kształcenie (regulaminów, programów kształcenia i harmonogramów ich realizacji), szkoleń: doktorantów, promotorów, przewodniczących komisji ds. oceny śródkresowej w zakresie podniesieniach ich kompetencji w procesie kształcenia oraz samokształcenie samych dyrektorów.

Po zakończeniu pierwszego pełnego 4-letniego cyklu kształcenia (po zakończeniu r.a. 2025/26) Komisja rekomenduje przeprowadzenie okresowej oceny programu kształcenia zgodnie z załącznik nr 6 do Procedury wprowadzonej zarządzeniem nr 81 Rektora UZ z dnia z dnia 5 czerwca 2024 r. Wcześniej należałoby przeprowadzić spotkania z doktorantami i nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na temat ulepszenia programu kształcenia: potrzeby wprowadzenia czy usunięcia pewnych przedmiotów, zmiany ich formy, sposobu prowadzenia zajęć np. czy wystarcza jeden prowadzący przedmiot „Zasady pisania projektów badawczych i recenzje artykułów” czy więcej osób biorąc pod uwagę szeroki wachlarz dyscyplin w każdej ze szkół i różne instytucje, do których można złożyć projekty badawcze.

4. Sprawozdanie z działalności Komisji ds. Jakości Kształcenia w Szkołach Doktorskich

W październiku br. Przewodnicząca Komisji zleciła przygotowanie formularzy elektronicznych do tegorocznej ankietyzacji. Po opłynięciu terminów ankietyzacji, sekretarz Komisji zestawiała wyniki ankiet w tabelach. Wnioski z analizy ankiet i rekomendacje zostały opracowane przez wszystkich członków Komisji i zebrane w Raporcie z Ewaluacji Procesu Kształcenia w Szkołach Doktorskich w Roku Akademickim 2024/2025 w Uniwersytecie Zielonogórskim.

Na spotkaniu w dniu 17 grudnia 2025 r. Komisja omówiła wyniki badań ankietowych, sprawozdań dyrektorów z oceny kształcenia w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych i Społecznych oraz w Szkole Nauk Ścisłych i Technicznych, przedyskutowała sposoby poprawy funkcjonowania System Zapewniania Jakości Kształcenia w Szkołach Doktorskich oraz przyjęła Raport z Ewaluacji Procesu Kształcenia w Szkołach Doktorskich w r.a. 2024/25 w Uniwersytecie Zielonogórskim i Sprawozdanie z Funkcjonowania Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Szkołach Doktorskich UZ.

Wnioski

Należy zachęcić doktorantów do większej wypełnialności ankiet. Jednym z narzędzi może być wprowadzenie wersji angielskich ankiet ze względu na fakt, że część doktorantów w szkołach doktorskich to obcokrajowcy. Jest to też grupa mająca odmienne problemy związane z potwierdzaniem dyplomów uzyskanych za granicą czy otrzymaniem wizy oraz adaptację do polskich warunków i mogłoby być cenne zebranie od nich informacji. Należałoby również skuteczniej docierać do respondentów ankiety *Badanie losów zawodowych absolwentów Szkół Doktorskich*. Przydatne byłoby przygotowanie Komisji do ewaluacji szkół doktorskich przez KEN w formie odpowiednich szkoleń aby wesprzeć dyrektorów Szkół Doktorskich.